

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 6. maj 2022
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Line Herbæk Larsen
Sagsnr.: 2021-10-0780
Dok.: 2416442

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

over

Forslag til lov om Det Centrale Dna-profilregister og Det Centrale Fingeraftryksregister

I. Myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 31. marts 2022 til den 28. april 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Akademikerne, Amnesty International, Copenhagen Business School (CBS LAW – Institut for Ledelse, Politik og Filosofi), Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Tekniske Universitet (DTU Diplom – Center for Diplomingeniøruddannelse), Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Advokater, Dansk Detail, Danske Erhverv, Danske Regioner, Dansk IT, Datatilsynet, Den Danske Akkrediteringsfond Den Danske Dommerforening, Dansk Industri, Den Uafhængige Politikklagemyndighed, Det Kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, Domstolsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Folketingets Ombudsmand, Fængselsforbundet, Færøernes Landsstyre, Gadejuristen, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Kriminalforsorgsforeningen, HK Landsklubben Politiet, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, IT Politisk Forening, Justitia, Kommunernes Landsforening, Kriminalforsorgsforeningen, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Københavns Retshjælp, Københavns

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Universitet (Retsmedicinsk Institut), Naalakkersuisut, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Politiforbundet, Politidirektørenforeningen, PROSA, Politiforbundet, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Retspolitisk Forening, Rådet for Digital Sikkerhed, Syddansk Universitet (Juridisk Institut) og Tilsynet med Efterretningstjenesterne.

II. Høringssvarene

1. Indledning

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Advokatsamfundet, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Folketingets Ombudsmand, Færøernes Landsstyre, Institut for Menneskerettigheder, IT-Politisk Forening, Kommunernes Landsforening, Københavns Retshjælp, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsklubben HK Politiet og Anklagemyndigheden, Naalakkersuisut, Politiforbundet, Retsmedicinsk Institut, Rigsadvokaten, Tilsynet med Efterretningstjenesterne og Vestre Landsret.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Samtlige høringssvar er vedlagt.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

2. Generelt

Den Danske Dommerforening, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Københavns Retshjælp, Landsklubben HK Politiet og Anklagemyndigheden, Naalakkersuisut, Politiforbundet, Rigsadvokaten og Tilsynet med Efterretningstjenesterne har ingen bemærkninger til det foreslåede lovudkast.

Folketingets Ombudsmand og Vestre Landsret har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

3. Nyt fælles retsgrundlag for dna-profiler-registeret og fingeraftryksregisteret

Datatilsynet hilser det generelt velkomment, at der med lovforslaget lægges op til at indføre en samlet og mere forsimplet lovregulering af registrene, der må forventes at skabe en større klarhed over retsgrundlaget for de registrerede.

Advokatsamfundet finder tilsvarende, at det ud fra et legalitets- og gennemsigthedssynspunkt er positivt med en samlet regulering for registrene.

4. Optagelse af oplysninger

Den Uafhængige Politiklagemyndighed (Politiklagemyndigheden) anfører, at lovforslaget giver hjemmel til optagelse af oplysninger fra spor, der er sikret i forbindelse med politiets efterforskning. Politiklagemyndigheden gør i den forbindelse opmærksom på, at spor sikret i forbindelse med Politiklagemyndighedens efterforskning også optages i registrene, og at det bør overvejes at adressere dette i lovforslaget.

Det følger af lovforslagets § 1, at loven finder anvendelse på Det Centrale Dna-profilregister (dna-profilregisteret) og Det Centrale Fingeraftryksregister (fingeraftryksregisteret), der tjener som internt arbejdsregister for politiet i forbindelse med identifikation af spor og personer.

Henset til, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed (Politiklagemyndigheden) under efterforskningen af strafbare forhold efter retsplejelovens §§ 1020 og 1020 a udøver de beføjelser, der ellers tilkommer politiet, jf. retsplejelovens § 1020 c, stk. 1, vil lovforslaget finde tilsvarende anvendelse på Politiklagemyndighedens behandling af straffesager. Det indebærer bl.a., at spor sikret i forbindelse med Politiklagemyndighedens efterforskning tillige vil kunne optages i registrene, hvis betingelserne for optagelse er opfyldt.

Justitsministeriet har på den baggrund ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.

5. Opbevaring af oplysninger om sigtede, men ikke dømte

Advokatsamfundet anfører, at det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at opbevaringsfristen for oplysninger om sigtede, men ikke dømte, udvides fra

10 år til henholdsvis 15 år og 20 år for visse sigtelser, idet en udvidelse – med henvisning til praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol – forekommer uproportional. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke i forarbejderne er taget stilling til, om en opbevaring kan være problematisk i forhold til uskyldsformodningen i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 2. Advokatsamfundet henstiller desuden til, at lovbemærkningerne adresserer, om lovforslaget er i overensstemmelse med Den Europæiske Unions Charter om grundlæggende rettigheder, herunder navnlig artikel 7.

Datatilsynet bemærker, at Justitsministeriet bl.a. i bemærkningerne til lov nr. 90 af 16. december 2009 har tilkendegivet, at en slettefrist på 10 år må anses for en passende balance efter en samlet afvejning mellem på den ene side hensynet til politiets arbejde og på den anden side hensynet til privatlivets fred. Datatilsynet henstiller til, at lovforslaget redegør for, hvordan det vil styrke politiets efterforskningsmuligheder, hvis slettefristerne udvides, da kriminalitetsrisikoen for sigtede, men ikke dømte, som ikke inden for den nærmeste årrække er dømt eller sigtet for ny kriminalitet, generelt må antages at aftage i styrke over tid. Datatilsynet henstiller endvidere til, at Justitsministeriet uddyber, hvordan balancen mellem på den ene side hensynet til politiets arbejde og på den anden side hensynet til privatlivets fred opretholdes med de nye, udvidede slettefrister. Det er i den forbindelse Datatilsynets vurdering, at det bør tillægges betydelig vægt ved afvejningen af de to hensyn, at det er oplysninger om sigtede, men ikke dømte, personer.

Institut for Menneskerettigheder (Instituttet) anfører, at lovforslaget lægger op til væsentligt længere slettefrister på op til 20 år for personer, der er sigtede, men ikke dømte, end den nugældende 10-årige opbevaringsperiode. Instituttet har tidligere problematiseret opbevaringen af sigtedes, men ikke dømtes, dna-profiler i 10 år i politiets registre. Det er Instituttets opfattelse, at særligt de udvidede slettefrister for sigtede, men ikke dømte, hvor det bliver muligt at opbevare oplysninger i op til 15 år eller 20 år, kan risikere at medføre krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8. Instituttet anbefaler derfor, at Justitsministeriet undlader at udvide opbevaringen af sådanne oplysninger.

IT-Politisk Forening angiver, at det er foreningens klare opfattelse, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Domstolen) dom i sagen S. og Marper mod Storbritannien skal fortolkes således, at en generel opbevaring af dna-profiler og fingeraftryk for ikke-dømte udgør en krænkelse af EMRK artikel 8, idet der i dommens præmisser henvises til uskyldsformodningen

og risikoen for stigmatisering. Der er efter foreningens opfattelse ikke sket ændringer i Domstolens retspraksis, som kan begrunde en opbevaringsperiode på 10 år eller mere for ikke-dømte personer. Foreningen bemærker desuden, at der med lovforslagets foreslåede differentierede slettefrister efter § 6, stk. 1 og 2, vil være en relativt beskedent forskel på opbevaringsperioden for oplysninger om dømte og ikke-dømte personer.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at dna-profiler og fingeraftryk ikke bør opbevares på baggrund af straffesager, hvor der er sket påtaleopgivelse eller frifindelse. Landsforeningen ser på den baggrund ikke grundlag for at udvide eller at differentiere i opbevaringsperioden for sådanne oplysninger.

Som det fremgår af pkt. 2.5.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, er det regeringens ambition, at politiet skal have de bedst mulige redskaber til at efterforske og opklare kriminalitet, herunder længst mulig opbevaring af oplysninger, med henblik på at understøtte politiets arbejde. Dna-profilregisteret og fingeraftryksregisteret er i den sammenhæng meget effektive redskaber for politiet i forhold til efterforskning og opklaring af kriminalitet. Registrene har således gjort det muligt for politiet hurtigt at identificere gerningspersoner til en række forbrydelser. Samtidig har registrene gjort det lettere for politiet hurtigt at udelukke uskyldige fra mistanke og dermed undgå at udsætte disse for sædvanlige efterforskningsskridt som f.eks. afhøring om deres færden.

Dna-profiler og personaftryk kan således have stor efterforskningsmæssig værdi og er vigtige efterforskningsredskaber. I den forbindelse spiller antallet af registrerede personer en ikke uvæsentlig rolle.

Det fremgår endvidere, at kriminalitetsrisikoen for den persongruppe, der tidligere er sigtet for strafbare forhold, men som ikke efterfølgende inden for den nærmeste årrække er dømt eller sigtet for kriminalitet, generelt må antages at aftage i styrke jo længere tid, der går, hvor den pågældende ikke er blevet sigtet for et strafbart forhold. Det er desuagtet Rigspolitiets vurdering, at det set ud fra efterforskningsmæssige hensyn vil kunne styrke politiets arbejde med at efterforske og opklare grov kriminalitet, hvis politiet gives mulighed for at opbevare dna-profiler og fingeraftryk vedrørende sigtede, men ikke dømte personer, i en længere periode end 10 år.

Det er på denne baggrund, at der i lovforslaget lægges op til at indføre differentierede slettefrister på henholdsvis 10, 15 og 20 år for oplysninger om sigtede, men ikke dømte, personer.

Der tilsigtes med den foreslåede ordning en rimelig balance mellem hensynet til at sikre politiet bedst mulige forudsætninger for at efterforske og opklare kriminalitet og hensynet til personers ret til privatliv. Der er ved fastsættelsen af slettefristerne i de foreslåede bestemmelser lagt vægt på, at slettefristerne skal differentieres med henblik på at afspejle karakteren og grovheden af den lovovertrædelse, der er rejst sigtelse for.

Det foreslås endvidere med lovforslagets 6, stk. 6, at oplysninger skal slettes på begæring, når hensynet til oplysningernes politimæssige betydning undtagelsesvis findes at burde vige for hensynet til den registrerede person.

Der skal ved vurderingen af, om der undtagelsesvis skal ske sletning forud for udløbet af den lovbestemte opbevaringsperiode, inddrages en række hensyn, herunder den lovbestemte opbevaringsperiode, den registreredes alder ved optagelsen, arten og grovheden af det strafbare forhold, der danner grundlag for optagelsen og eventuel øvrig kriminalitet begået af den registrerede mv. Opregningen er ikke udtømmende, og der kan således lægges vægt på andre hensyn.

Der kan således efter den foreslåede bestemmelse, før udløbet af de fastsatte slettefrister, efter en samlet, konkret vurdering på baggrund af bl.a. de nævnte hensyn kunne ske sletning på begæring af den registrerede, hvis fortsat opbevaring af den pågældendes oplysninger inden for den fastsatte opbevaringsperiode undtagelsesvis vurderes ikke at være proportional.

For så vidt angår forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention henvises i øvrigt til pkt. 4 i bemærkningerne til lovforslaget, hvor der er redegjort nærmere for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols relevante praksis, herunder at Domstolen ikke har fastsat klare tidsgrænser for, hvor længe personoplysninger i form af fingeraftryk og dna-profiler med relation til straffesager kan opbevares. Som det bl.a. fremgår af det nævnte afsnit, er det samlet set Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning kan gennemføres inden for rammerne af konventionens artikel 8.

6. Opbevaringen af oplysninger om dømte

Datatilsynet er af den umiddelbare opfattelse, at slettefrister baseret på den konkrete udmålte straf i højere grad end slettefrister baseret på strafferammen for den rejste sigtelse udgør den rette balance mellem på den ene side hensynet til politiets arbejde og på den anden side hensynet til privatlivets fred. Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at det forhold, at det ikke teknisk er muligt at understøtte slettefrister baseret på den udmålte straf, generelt ikke bør komme den registrerede person til skade. Datatilsynet henviser i øvrigt til kravet om databeskyttelse gennem design, jf. retshåndhævelseslovens § 20, stk. 2, og princippet om opbevaringsbegrænsning, jf. retshåndhævelseslovens § 4, stk. 6, som politiet generelt skal iagttage ved behandling af personoplysninger i retshåndhævende øjemed, herunder i forbindelse med væsentlige ændringer i behandlingen af oplysninger i eksisterende systemer.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at lovforslaget lægger op til at indføre kortere slettefrister for oplysninger, som er optaget i forbindelse med efterforskning af mindre alvorlig kriminalitet, og hvor der sker domsfældelse i sagen.

IT-Politisk Forening støtter op om, at lovforslaget indfører differentierede slettefrister for oplysninger om dømte, da foreningen vurderer, at den nuværende praksis er i strid med EMRK artikel 8. IT-Politisk Forening mener dog, at opbevaringsperioderne på henholdsvis 15, 25 og 40 år er meget lange.

Som det fremgår af pkt. 2.5.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, tilsigtes der med den foreslåede ordning en rimelig balance mellem hensynet til at sikre politiet bedst mulige forudsætninger for at efterforske og opklare kriminalitet og hensynet til personers ret til privatliv.

Det fremgår endvidere, at det forhold, at der med lovforslaget er lagt op til, at opbevaringsperioden for oplysninger optaget fra dømte fastsættes ud fra strafferammen for den rejste sigtelse, primært beror på, at det ikke inden for en nærmere fremtid vil være muligt for politiet at it-understøtte differentierede slettefrister baseret på den konkrete udmålte straf. Det skal ses i lyset af, at politiet i givet fald ville skulle udvikle it-understøttelse til håndtering af to forskellige opbevaringsgrundlag, mens den foreslåede løsning ensretter modellerne for differentierede slettefrister for henholdsvis sigtede, men ikke dømte, personer, og dømte personer.

Den foreslåede ordning skal desuden ses i lyset af, at lovforslagets § 6, stk. 6, indeholder en adgang til, at oplysninger skal slettes på begæring, når hensynet til oplysningernes politimæssige betydning undtagelsesvis findes at burde vige for hensynet til den registrerede person.

Der kan således efter den foreslåede bestemmelse ske sletning på begæring af den registrerede, hvis fortsat opbevaring af den pågældendes oplysninger undtagelsesvis vurderes ikke at være proportional. I denne forbindelse vil den konkrete udmålte straf indgå som et moment i vurderingen efter lovforslagets § 6, stk. 6.

7. Den registreredes adgang til begæring om sletning

IT-Politisk Forening påpeger, at det er særligt problematisk, at lovforslaget kun i begrænset omfang giver mulighed for sletning af oplysninger ud fra individuelle hensyn, og at lovforslagets § 6, stk. 6, alene skal anvendes undtagelsesvist, hvilket forekommer uproportionalt. IT-Politisk Forening problematiserer også, at afgørelsen om sletning træffes af politiet og ikke af en uafhængig part, eksempelvis domstolene, ud fra en konkret afvejning af personlige forhold, herunder risikoen for tilbagefald til kriminalitet, den konkrete udmålte straf i sagen samt omstændighederne i øvrigt i den straffesag, som gav anledning til registreringen.

Justitsministeriet kan oplyse, at det følger af lovforslagets § 6, stk. 6, at oplysninger på begæring skal slettes, hvis hensynet til oplysningernes politimæssige betydning undtagelsesvis findes at burde vige for hensynet til den registrerede person. Sletning efter 1. pkt. skal ske senest 10 hverdage efter, at der er truffet endelig afgørelse herom. Bestemmelsen finder anvendelse, uanset hvilken slettefrist oplysningen i øvrigt er omfattet af og finder således anvendelse både for sigtede, men ikke dømte, og dømte personer.

Som det også fremgår af pkt. 2.5.2.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, skal der ved vurderingen af en anmodning om, at der undtagelsesvis skal ske sletning, inddrages en række hensyn, herunder den lovbestemte opbevaringsperiode, den registreredes alder ved optagelsen, arten og grovheden af det strafbare forhold, der danner grundlag for optagelsen, længden af en eventuelt idømt straf og eventuel øvrig kriminalitet begået af den registrerede. Det vil i den forbindelse tale for, at anmodningen skal imødekommes, hvis der er tale om en kortere straf i forhold til normalstraffe for forholdet, og der er relativt få år til udløbet af den lovbestemte opbevarings-

periode. Opregningen er ikke udtømmende, og der kan således lægges vægt på yderligere hensyn.

Den konkrete udmålte straf vil således have betydning ved en eventuel begæring fra den registrerede om sletning af oplysningerne før slettefristens udløb, da den udmålte straf vil indgå som et moment i vurderingen af en begæring om sletning.

Den foreslåede ordning indebærer således, at der før udløbet af de fastsatte slettefrister efter en samlet, konkret vurdering på baggrund af bl.a. de nævnte hensyn vil kunne ske sletning på begæring af den registrerede, hvis fortsat opbevaring af den pågældendes oplysninger inden for den fastsatte opbevaringsperiode undtagelsesvis vurderes ikke at være proportional.

Det bemærkes desuden, at en registreret person til enhver tid kan fremsætte anmodning om sletning af oplysninger i henhold til den foreslåede bestemmelse.

En afgørelse efter den foreslåede § 6, stk. 6, vil i 1. instans træffes af National Enhed for Særlig Kriminalitet. Afgørelser om afslag på anmodninger om sletning af oplysninger vil kunne påklages til Rigspolitiet. Rigspolitiets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, men vil kunne indbringes for domstolene efter grundlovens § 63.

Justitsministeriet har på baggrund af høringssvaret uddybet i lovforslagets specielle bemærkninger, at der udover Rigspolitiet mv. endvidere kan klages til Folketingets Ombudsmand og Datatilsynet. Høringssvaret har ikke givet anledning til øvrige tiltag.

8. Opbevaring af oplysninger uden øvre grænse

Advokatsamfundet bemærker, at domme efter straffelovens §§ 68, 69 eller 70, hvor den tiltalte ikke er egnet til sædvanlig straf og er idømt tidsubegrænset foranstaltning, kan være meget forskelligartede. Advokatsamfundet anfører, at det følger af lovforslaget, at straffens længde skal indgå som kriterium i vurderingen af en begæring om sletning af oplysninger, herunder hvor meget af straffen der udestår. Advokatsamfundet henstiller til, at der i lovforslaget indarbejdes en beskrivelse af, hvorledes vurderingen skal foretages ved tidsubegrænsede foranstaltninger.

Justitsministeriet kan oplyse, at det følger af lovforslaget, at oplysninger på begæring skal slettes, hvis hensynet til oplysningernes politimæssige betydning undtagelsesvis findes at burde vige for hensynet til den registrerede person. Bestemmelsen finder anvendelse, uanset hvilken slettefrist oplysningen er omfattet af. Den omfatter således også tilfælde, hvorefter den registrerede er idømt foranstaltning eller forvaring efter straffelovens §§ 68-70.

Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til det, der er anført ovenfor under pkt. 7 om den registreredes adgang til begæring om sletning.

Herudover kan det oplyses, at det – for så vidt angår domme til forvaring eller foranstaltning – kan indgå i vurderingen af, om en anmodning om sletning skal imødekommes, hvilken opbevaringsperiode normalstraffen for det af den registrerede begående forhold ville være omfattet af, såfremt den pågældende var idømt almindelig straf.

Datatilsynet påpeger, at lovforslaget fastslår, at opbevaringen af oplysninger om personer, der bliver dømt for en overtrædelse, hvis strafferamme udgør fængsel indtil på livstid, eller som idømmes en tidsbestemt foranstaltning efter straffelovens §§ 68 eller 69 eller forvaring efter straffelovens § 70 skal reguleres af de generelle databeskyttelsesretlige regler i retshåndhævelsesloven. Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at retshåndhævelseslovens § 4, stk. 6, indebærer, at politiet selv skal fastsætte generelle slettefrister eller kriterier for, hvornår sådanne oplysninger skal slettes.

Justitsministeriet er enig i det af Datatilsynet anførte om retshåndhævelseslovens § 4, stk. 6. Justitsministeriet ser ikke i anledning af ovenstående bemærkninger behov for en præcisering af lovbemærkningerne.

9. Videregivelse af oplysninger til lande uden for EU

Advokatsamfundet stiller sig kritisk over for, at lovforslaget giver mulighed for at indgå overenskomster med en stat uden for EU om adgang til i forbindelse med efterforskningen af en konkret straffesag at sammenligne dna-profiler og fingeraftryk. Advokatsamfundet finder ordningen retssikkerhedsmæssigt betænkelig, da Danmark ikke har kontrol med reguleringen af personoplysninger og databeskyttelsesregler for stater uden for EU.

Justitsministeriet har noteret sig Advokatsamfundets holdning. Justitsministeriet bemærker, at den af lovforslaget foreslåede bestemmelse er en vi-

dereførelse af dna-profilregisterlovens § 5 a, som endnu ikke er sat i kraft. Der er ikke med lovforslaget tiltænkt ændringer heraf.

10. Opbevaringen af biologisk materiale

IT-Politisk Forening påpeger, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvordan ministeren planlægger at udnytte beføjelsen til at fastsætte nærmere regler om opbevaring og destruktion af det biologiske materiale, der har dannet grundlag for optagelse af dna-profiler i dna-profilregisteret. Foreningen stiller sig kritisk over for den i lovforslaget angivne administrative praksis, hvorefter det biologiske materiale opbevares tilsvarende dna-profilen, hvilket er problematisk i forhold til kravene om bl.a. proportionalitet og opbevaringsbegrænsning i databeskyttelseslovgivningen.

Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet oplyser, at instituttet har forstået intentionerne i den eksisterende lovgivning således, at biologisk materiale, som ligger til grund for dna-profilen, gemmes i samme periode, som dna-profilen er registreret i dna-profilregistret, hvorefter det biologiske materiale skal destrueres. Retsmedicinsk Institut angiver, at hvis lovforslagets foreslåede slettefrister for sletning i registre (straks eller inden for 10 hverdage) tilsvarende skal gælde for destruktions af det biologiske materiale, der har lagt til grund for en dna-profil, vil være vanskeligt konsekvent at leve op til i praksis.

Med lovforslaget lægges der op til at videreføre den gældende bestemmelse i dna-profilregisterlovens § 7, således at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for opbevaringen af biologisk materiale, der har dannet grundlag for oplysninger om en dna-profil i dna-profilregisteret.

Det forudsættes, at justitsministeren i forbindelse med en eventuel udnyttelse af bemyndigelsen vil inddrage relevante parter, herunder Retsgenetisk Afdeling, Københavns Universitet, sundhedsmyndighederne og politiet.

Justitsministeriet kan generelt oplyse, at det er politiet, der opbevarer dna-profiler i politiets dna-profilregister, hvorimod Retsgenetisk Afdeling opbevarer det biologiske materiale, som ligger til grund for dna-profilen, og som er tilvejebragt som følge af et legemsundersøgelse efter retsplejelovens kapitel 72. Opbevaringen af det bagvedliggende biologiske materiale for dna-profilen er bl.a. nødvendigt, hvis en dna-profil skal genskabes, fordi den er blevet ødelagt. Det er også nødvendigt af hensyn til bl.a. løbende generelle opgraderinger af dna-profiler fra et dna-system til et forbedret dna-system,

hvilket fremmer sikkerheden for korrektheden af hits til gunst for den registrerede.

11. Opbevaringen af oplysninger fra ikke-sigtede personer

Datatilsynet anfører, at lovforslaget ikke viderefører den gældende § 4, stk. 2, i dna-profilregisterloven, hvorefter politiet har adgang til at bevare dna-profiler i registerets spordel, som personidentificeres, herunder fra ofre og vidner, forudsat den registrerede giver sit samtykke hertil. Datatilsynet opfordrer til, at lovforslaget forholder sig til, hvordan oplysninger i dna-profilregisterets spordel og oplysninger i fingeraftryksregisterets filer for sporaftryk, f.eks. forurettede, håndteres ved personidentifikation.

Justitsministeriet kan oplyse, at det fremgår af lovforslagets § 8, at dna-profiler optaget i dna-profilregisterets spordel og personaftryk optaget i fingeraftryksregisterets filer for sporaftryk skal gøres utilgængelige for søgning i registre, når oplysningen er personidentificeret, eller oplysningen ikke længere er af politimæssig betydning.

Som det fremgår af lovforslagets pkt. 2.5.1.2. indebærer det, at dna-profilen slettes fra registerets spordel. For personaftryk indebærer det, at aftrykket ikke længere er søgbart i fingeraftryksregisterets filer for sporaftryk.

Justitsministeriet har i lyset af høringsvaret fra Datatilsynet præciseret i lovforslagets bemærkninger, at dna-profiler fra ikke-sigtede, der er optaget fra et spor i en efterforskning, slettes fra dna-profilregisterets spordel, når sporet er personidentificeret. Det indebærer for så vidt angår blandingsprofiler, hvori der både indgår dna fra gerningspersonen og f.eks. forurettede, at denne vil blive slettet fra spordelen, når begge dna-profiler er identificeret. Tilsvarende gør sig gældende for så vidt angår personaftryk fra ikke-sigtede, idet det dog bemærkes, at sådanne aftryk gøres utilgængelige.

Det kan supplerende oplyses, at den gældende bestemmelse i dna-profilregisterlovens § 4, stk. 2, der indebærer, at sletning kan undlades, selv om sporfundet er personidentificeret, hvis den identificerede person ikke er eller har været sigtet for den pågældende forbrydelse og vedkommende meddeler samtykke til fortsat registrering, ikke foreslås videreført.

12. Ikrafttrædelse af lovforslaget

IT-Politisk Forening finder det uacceptabelt, at lovforslagets ikrafttræden, herunder af slettefrister, fastsættes af justitsministeren, og at tidspunktet for implementeringen af de differentierede tidsfrister er uvist. Foreningen anbefaler, at lovforslaget fastsætter en bindende tidsfrist for gennemførelse af de nødvendige sletninger i registrene.

Justitsministeriet kan oplyse, at de dele af lovforslaget, der ikke kræver tilpasninger af politiets it-systemer, forventes at blive sat i kraft i umiddelbar forlængelse af lovforslagets vedtagelse, hvorimod de dele af lovforslaget, der kræver tilpasninger af politiets it-understøttelse, derimod først vil blive sat i kraft, når den fornødne systemunderstøttelse hos politiet er til stede. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at oplyse, hvornår dette vil kunne ske.

Færøernes Landsstyre bemærker, at dna-profilregisterloven (lov nr. 434 af 31. maj 2000 om oprettelse af et centralt dna-profilregister) er sat i kraft for Færøerne, og ønsker oplyst, om det vil være nødvendigt, at lovforslaget også sættes i kraft for Færøerne.

Naalakkersuisut ser frem til snarligt at modtage et anordningsudkast for lov om Det Centrale Dna-profilregister og Det Centrale Fingeraftryksregister, således lovgivningen i Grønland og Danmark kan bringes på samme niveau.

Justitsministeriet har noteret sig Naalakkersuisuts ønske om at modtage et anordningsudkast, når loven er vedtaget for Danmark. Justitsministeriet skal i den forbindelse henvise til den løbende prioritering af sager mellem Naalakkersuisut og Justitsministeriet.

12. Øvrige bemærkninger

IT-Politisk Forening efterspørger, at lovforslaget fastsætter materielle eller processuelle betingelser for søgninger i registrene, der skal udgøre retsgarantier for den registrerede, og påpeger i den forbindelse, at behandling af dna-profiler er mere indgribende end behandling af fingeraftryk, hvilket bør afspejles i lovforslagets betingelser for lagring og adgang til de lagrede oplysninger. Foreningen anfører endvidere, at der kan foretages søgninger i dna-profilregisteret i forbindelse med efterforskning af lovovertrædelser med en strafferamme under 1 år og 6 måneder, hvor kravene til optagelse af en personprofil i registeret ikke er opfyldt, og finder det kritisabelt, at søg-

ninger i dna-profilregisteret er muligt for efterforskning af alle lovovertrædelser uden et passende kriminalitetskrav.

Foreningen finder det endvidere kritisabelt, at fingeraftryksregisteret indeholder fingeraftryk optaget i forbindelse med udlændinge- og indrejsekontrol efter bestemmelserne i udlændingeloven (B-filen). Foreningen anfører, at hvis disse fingeraftryk gøres til genstand for databasesøgninger i forbindelse med efterforskning af straffesager, sker der viderebehandling af følsomme personoplysninger til et nyt formål. Ifølge Foreningen bør søgninger i fingeraftryksregisteret optaget efter udlændingeloven kun være tilladt for efterforskning af kriminalitet af en vis grovhed, eksempelvis svarende til kravene for sådanne søgninger i det fælles identitetsregister (CIR), jf. artikel 22 i forordning (EU) 2019/817.

Justitsministeriet kan oplyse, at det følger af retsplejelovens § 792 a, stk. 2, nr. 1, at legemsundersøgelser, herunder udtagelse af spyt- eller blodprøve med henblik på dna-analyse, af en sigtet kun må foretages, såfremt der er begrundet mistanke om, at den pågældende har gjort sig skyldig i en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller i en overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 5 (om uretmæssig besiddelse og medtagelse af mobiltelefoner m.v. i fængsler og arresthuse), eller § 249, 1. pkt. (om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse), jf. retsplejelovens § 792 a, stk. 2, nr. 1.

Det følger endvidere af retsplejelovens § 792 b, at udtagelse af spyt- eller blodprøve med henblik på senere identifikation endvidere foretages, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller for en overtrædelse af straffelovens § 235, stk. 2.

Det forudsættes således for optagelse af en dna-profil i dna-profilregisteret i forbindelse med en sigtelse, at strafferammekriteriet er opfyldt. Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 2.3.1.1.

Justitsministeriet har noteret sig synspunktet om regulering af politiets søgninger i registre, men ser ikke anledning til at indføre sådan regulering.

For så vidt angår det anførte om fingeraftryk optaget i forbindelse med udlændinge- og indrejsekontrol kan det bemærkes, at disse fingeraftryk opbevares i en særskilt fil i fingeraftryksregisteret og ikke er omfattet af reglerne

i dette lovforslag. Sådanne fingeraftryks optagelse, opbevaring og sletning reguleres i stedet af udlændingeloven.

II. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

De modtagne høringssvar har ikke – ud over de præciseringer, der fremgår under pkt. I – givet anledning til at foretage ændringer af indholdsmæssig betydning.

I forhold til høringsversionen er der dog foretaget en præcisering af lovforslagets § 8 om sletning af spor i dna-profilregisterets spordel og fingeraftryksregisterets filer for spor.

Det fremgår således af bestemmelsen, at dna-profiler optaget i dna-profilregisterets spordel og personaftryk optaget i fingeraftryksregisterets filer for sporaftryk skal gøres utilgængelige for søgning i registrene, når oplysningen er personidentificeret (nr. 1), eller når oplysningen ikke længere er af politimæssig betydning (nr. 2).

At en oplysning gøres utilgængelig for søgning i registrene indebærer i praksis for dna-profiler, at profilen slettes fra registerets spordel. For personaftryk indebærer det, at aftrykket ikke længere er søgbart i fingeraftryksregisterets filer for sporaftryk. Forskellen skal bl.a. ses i lyset af, at der er tale om forskellige systemer uden ens it-opsætninger, og at det ikke vil være muligt at slette personaftryk i fingeraftryksregisterets filer for sporaftryk uden samtidigt at slette dokumentationen for identifikationen (hittet) og øvrige spor i den konkrete sag, herunder fra andre eventuelle medgerningspersoner. Det ændrer dog ikke på, at opbevaringen af sådanne personaftryk i øvrigt skal ske under iagttagelsen af de generelle databeskyttelsesretlige regler om bl.a. opbevaringsbegrænsning.

Herudover er der i det fremsatte lovforslag alene foretaget visse ændringer af sproglig, lovteknisk og redaktionel karakter i forhold til det udkast, som har været sendt i høring. Dette gælder navnlig i forhold til de foreslåede ordninger om differentierede slettefrister for sigtede, men ikke dømte personer, og dømte personer. Der er endvidere foretaget enkelte mindre uddybninger og præciseringer i bemærkningerne i lovudkastet.